

ବିଳାସୀ ବୀଥବନ୍ଧୁ

ସଂକଳକ

ଦାଶ ବେନହୁର

ଗଣିତ ଗପ

ବୁଧୁ ଓ ରାଧୁ ଦୁଇ ବନ୍ଧୁ । ଦିନେ ଦୁହେଁ ନିଜ ଭିତରେ କଥାବାର୍ତ୍ତା ହୋଇ ଅନ୍ୟ ସ୍ଥାନକୁ ଜାମ ଖୋଜିବା ପାଇଁ ବାହାରିଲେ । ରାସ୍ତାରେ ଖାଇବା ପାଇଁ ବୁଧୁ ପାଞ୍ଚଟି ରୁଟି ଓ ରାଧୁ ତିନିଟି ରୁଟି ଧରିଲେ ।

ଯାଉଁଯାଉଁ ଗୋଟିଏ ଛୋଟିଆ ନଦୀ ପାରି ହେବାକୁ ପଡ଼ିଲା । ନଦୀ ପାର ହେଲା ପରେ ଭାରି ଭୋକ ଲାଗିଲା । ନଦୀ କୂଳରେ ସେମାନେ ଖାଇବା ପାଇଁ ଧରିଥିବା ରୁଟିସବୁ ବାହାର କଲେ । ଠିକ୍ ଏତିକି ବେଳେ ଅଗାଧ ନାମକ ଜଣେ ଅତିଥୀ ଲୋକ ପହଞ୍ଚିଲା । ସେ ବୁଧୁ ଓ ରାଧୁ ଅପେକ୍ଷା ବେଶି ଭୋକିଲା ଥିଲା । ଏଣୁ ଦୁଇ ବନ୍ଧୁଙ୍କୁ ଖାଇବା ପାଇଁ ମାଗିଲା । ବୁଧୁ ଓ ରାଧୁଙ୍କ ମନରେ ଦୟା ହେଲା । ସେମାନେ ତାକୁ ଖାଇବାକୁ ଦେବା ପାଇଁ ରାଜି ହେଲେ । ଅଗାଧ ସେମାନଙ୍କର ବ୍ୟବହାରରେ ଖୁସି ହେଲା ।

ବୁଧୁ ଓ ରାଧୁ ସାଙ୍ଗେ ସାଙ୍ଗେ ନିଜ ନିଜର ରୁଟିଗୁଡ଼ିକୁ ତିନି ତିନି ଖଣ୍ଡ କରି ଥୋଇଲେ । ତା'ପରେ ତିନି ଜଣ ଏକାଠି ବସି ସମାନ ଭାଗ ହିସାବରେ ଖାଇ ଭୋକ ମେଣ୍ଟାଇଲେ । ଅଗାଧ ଖାଇସାରିଲା ପରେ ସେମାନଙ୍କୁ ଧନ୍ୟବାଦ ଜଣାଇଲା । ବିଦାୟ ନେଲା ବେଳେ ଅଣ୍ଟିରୁ ଆଠ ଟଙ୍କା ଖୁସି ମନରେ ବାହାର କଲା । ତାହା ବୁଧୁ ଓ ରାଧୁଙ୍କୁ ଦେଇ ନିଜ ନିଜ ମଧ୍ୟରେ ବାଣ୍ଟି ନେବାକୁ ଅନୁରୋଧ କରି ସେ ଚାଲିଗଲା ।

ଅଗାଧ ଚାଲିଗଲା ପରେ ବୁଧୁ ଓ ରାଧୁ ଆଠ ଟଙ୍କା ପାଇ ବହୁତ ଖୁସି ହେଲେ । କିନ୍ତୁ ଆଠ ଟଙ୍କାକୁ ବାଣ୍ଟିବା ସମୟରେ ଦୁଇ ଜଣଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ କଳହ ସୃଷ୍ଟି ହେଲା । ବୁଧୁ ରାଧୁକୁ କହିଲା, “ମୋର ପାଞ୍ଚଟି ରୁଟି ଥିବାରୁ ମୁଁ ପାଞ୍ଚ ଟଙ୍କା ପାଇବି ଓ ତୋ'ର ତିନିଟି ରୁଟି ଥିବାରୁ ତୁ ତିନି ଟଙ୍କା ନେଇଯା ।” ରାଧୁ କହିଲା, “ଯଦିଓ ମୋର ତିନିଟି ରୁଟି ଥିଲା ମୋତେ ତିନି ଟଙ୍କା ଭାଗ ଦେଲେ ଏହା ଘୋର ଅନ୍ୟାୟ ହେବ । ଯେହେତୁ ଅଗାଧ ଆଠ ଟଙ୍କାକୁ ଦୁଇ ଜଣଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ବାଣ୍ଟି ନେବାକୁ କହିଥିଲା, ସେହି ଦୃଷ୍ଟିରୁ ମୁଁ ତାରି ଟଙ୍କା ପାଇବା କଥା ।”

ବୁଧୁ କହିଲା, “ଅଗାଧ ବାଣ୍ଟି ନେବାକୁ ସିନା କହିଥିଲା, କିନ୍ତୁ ସମାନ ଭାଗ ବଣ୍ଟା କରି ନେବାକୁ ତ କହି ନ ଥିଲା । ମୋ ପାଖରେ ଅଧିକ ରୁଟି ଥାଇ ମୁଁ କେମିତି ଏକ ଟଙ୍କା କ୍ଷତି ସହିବି ?”

ଏହି ପରି ଭାବରେ ସେମାନଙ୍କ ଭିତରେ ବୁଝାମଣା ହୋଇପାରୁ ନ ଥିଲା ।

ଯାଉଁ ଯାଉଁ ସେମାନେ ଅନ୍ୟ ରାଜ୍ୟରେ ପହଞ୍ଚିଲେ । ସନ୍ଧ୍ୟା ହେବାରୁ ଧର୍ମଶାଳାରେ ରାତି କଟାଇଲେ । ରାତିରେ ନିଦ ହେଉ ନ ଥାଏ । ଉଭୟଙ୍କ ଭିତରେ ଯୁକ୍ତିତର୍କ ଲାଗିରହିଥାଏ । ରାଜାଙ୍କର ଲୋକମାନେ ରାତିରେ ବୁଲୁଥିଲେ । ପାଟିଦୁଷ୍ଟ ହେଉଥିବାର ଶୁଣି ବୁଧୁ ଓ ରାଧୁଙ୍କୁ ସେମାନେ ଧରିନେଇଗଲେ । ସକାଳେ ଉଭୟଙ୍କୁ ରାଜ ଦରବାରକୁ ଅଣାଗଲା ।

ଉତ୍ତମଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ କଳହ ହେଉଥିବାର କାରଣ ରାଜା ପଚାରିଲେ । ସେମାନଙ୍କ ଠାରୁ କାରଣ ଜାଣି ରାଜା ହସିହସି କହିଲେ, “ତୁମ ଦୁଇ ଜଣଙ୍କର ବିବାହ ଆମେ ନିଷ୍ପତ୍ତି କରିଦେବା । ଏବେ ମୁଁ ଯାହା ପଚାରୁଛି ସେ ସବୁର ଠିକ୍ ଉତ୍ତର ଦିଅ ।”

“ଆଜ୍ଞା କୁହ, ତୁମମାନଙ୍କ ସାଙ୍ଗରେ ମିଶି ତୃତୀୟ ଲୋକଟି କେତେ ରୁଟି ଖାଇଲା ପରେ ସେହି ଲୋକଟି ଆମକୁ ଆଠ ଟଙ୍କା ଧରାଇ ଦେଇ ବାଣ୍ଟି ନେବ ବୋଲି କହି ପଳାଇଲା ।”

ରାଜା କହିଲେ, “ତାହା ହେଲେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ରୁଟିକୁ କେତେ ଖଣ୍ଡ ଲେଖାଏଁ ଛିଣ୍ଡାଇଥିଲା ?”

ରାଧୁ ଓ ବୁଧୁ କହିଲେ, “ଆମେ ତିନି ଖଣ୍ଡ ଲେଖାଏଁ ଛିଣ୍ଡାଇଥିଲୁ ।”

ରାଜା କହିଲେ, “ତୁମମାନଙ୍କର କହିବାନୁସାରେ ଆଠଟି ରୁଟି ୨୪ ଖଣ୍ଡ ହେଲା ଓ ତିନି ଜଣ ସମାନ ରୁଟି ଖାଇଲ ଅର୍ଥାତ୍ ତିନି ଜଣ ଆଠ ଟଙ୍କୁଡ଼ା ଲେଖାଏଁ ଖାଇଲ ।”

ବୁଧୁ ଓ ରାଧୁ ହିଁ ମାରିଲେ ।

ତା’ପରେ ରାଜା କହିଲେ, “ତା’ ହେଲେ ବୁଧୁ ପାଞ୍ଚଟି ରୁଟିର ୧୫ ଟଙ୍କୁଡ଼ାରୁ ୭ ଟଙ୍କୁଡ଼ା ତୃତୀୟ ଜଣକୁ ଦେଇଛି । ରାଧୁ ତିନିଟି ରୁଟିର ୯ ଟଙ୍କୁଡ଼ାରୁ ୫ଟି ମାତ୍ର ଦେଇଛି । ପ୍ରତ୍ୟେକ ଲୋକ ନିଜ ନିଜର ତ୍ୟାଗ ଅନୁସାରେ ଏହି ଟଙ୍କା ଭାଗ ପାଇବା କଥା । ବୁଧୁ ୭ ଟଙ୍କୁଡ଼ା ପାଇଁ ସାତ ଟଙ୍କା ଓ ରାଧୁ ୧ ଟଙ୍କୁଡ଼ା ପାଇଁ ଏକ ଟଙ୍କା ପାଇବା ଉଚିତ ।”

ରାଧୁ ଓ ବୁଧୁ ଉଭୟେ ନିଜ ନିଜର ଭୁଲ୍ ବୁଝିପାରିଲେ । ରାଜାଙ୍କର ନିଷ୍ପତ୍ତି ଅନୁସାରେ ଟଙ୍କା ଭାଗ କରି ଏକାଠି ଖୁସି ମନରେ ସେମାନେ ଗାଁକୁ ଫେରିଲେ ।

- ଯୁଗଳ ଜିଶୋର ଷଡ଼ଙ୍ଗୀ

କୁନି ଗଛର ସପନ

ଘସ ଜଙ୍ଗଲ । ତା'ରି ଭିତରେ କୁନି ଗଛଟିଏ । ଖରା, ବର୍ଷା, ପବନ ଓ କାକର ଖାଉଥାଏ । ଜଙ୍ଗଲରେ ତ କେତେ ଚକମର ଗଛ ଅଛନ୍ତି, କିନ୍ତୁ ଏହି କୁନି ଗଛଟି ସମସ୍ତଙ୍କ ଠାରୁ ନିଆରା । କାରଣ ସବୁ ଗଛରେ ସବୁଜ ରଙ୍ଗର ପତ୍ରଗୁଡ଼ିଏ ଥାଏ । କିନ୍ତୁ ବିଚରା ଏଇ କୁନି ଗଛଟିରେ ଖାଲି କଣ୍ଟା ।

କୁନି ଗଛଟିକୁ ଏହା ବହୁତ ଖରାପ ଲାଗୁଥାଏ । ବେଳେ ବେଳେ ଅନ୍ୟ ଗଛମାନଙ୍କ ପ୍ରତି ଈର୍ଷା ମଧ୍ୟ ହେଉଥାଏ । ପୁଣି ଭାବୁଥାଏ ମତେ ସମସ୍ତେ ତରୁଛନ୍ତି, କାରଣ ମୋ' ଦେହଟା ସାରା କଣ୍ଟାରେ ଭର୍ତ୍ତି । ସେଥିପାଇଁ କେହି ମୋ' ଦେହରେ ହାତ ମାରୁନାହାନ୍ତି । ଭାରି ଦୁଃଖରେ ଥାଏ କୁନି ଗଛ । ଭାବେ, “ଯଦି ମୋ' ଦେହରେ ସୁନାର ପତ୍ରସବୁ ହୋଇଥାଆନ୍ତା, ଆଉ ସେଗୁଡ଼ିକ ଝଲସି ଉଠୁଥାଆନ୍ତେ, କେତେ ଭଲ ହୁଅନ୍ତା !”

ତା' ପର ଦିନ ସକାଳୁ ସୂର୍ଯ୍ୟ ବାହାରିବା ପୂର୍ବରୁ ସେ ବଡ଼ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହେଲା । ଦେଖିଲା, ତା' ଦେହଟା ସାରା ଚିକିମିକିଆ ସୁନାର ପତ୍ରସବୁ ଭର୍ତ୍ତି ହୋଇଯାଇଛି । ଆଗରୁ ଥିବା କଣ୍ଟାଗୁଡ଼ିକ କୁଆଡ଼େ ଉଭେଇ ଯାଇଛି । ସୂର୍ଯ୍ୟ କିରଣରେ ଗଛଟି ପୂରାପୂରି ଚମକିବାରେ ଲାଗିଛି । ଏହା ଦେଖି କୁନି ଗଛଟି ଖୁସିରେ ଫାଟି ପଡ଼ିଲା ।

ଧୀରେ ଧୀରେ ସନ୍ଧ୍ୟା ହେଲା । ପୁଣି ଅନ୍ଧାର ମାଡ଼ିଆସିଲା । ସେହି ବାଟରେ ଜଣେ କଞ୍ଚୁଷ ବୁଢ଼ା ଯାଉଥିଲା । ସେ କୁନି ଗଛର ସୁନା ପତ୍ରଗୁଡ଼ିକୁ ଦେଖି ଗଛ ପାଖକୁ ଆସିଲା । ହାତରେ ପତ୍ରଗୁଡ଼ିକୁ ପରଖିଲା । ସୁନାର ପତ୍ର ଜାଣିପାରି ଭାରି ଖୁସି ହୋଇ ଗୋଟି ଗୋଟି କରି ସବୁ ପତ୍ର ଛିଣ୍ଡାଇ ନିଜ ମୁଣାରେ ଭର୍ତ୍ତି କଲା । ସବୁ ପତ୍ର ଛିଣ୍ଡାଇ ଗଛଟିକୁ ଥୁଣ୍ଟା କରିଦେଇ ଚାଲିଗଲା । କୁନି ଗଛଟି ବହୁତ ଦୁଃଖ କଲା । ଭାବିଲା, ‘ନା, ମୋ’ ଦେହରେ ପତ୍ର ନିହାତି ଦରକାର । କିନ୍ତୁ ସୁନାର ପତ୍ର ନୁହେଁ । କାତ ଭଳି ଚକ୍ ଚକ୍ କରୁଥିବା ପତ୍ର ।

ତା' ପର ଦିନ ସକାଳ ହେଲା ବେଳକୁ ଗଛଟିରେ ରଙ୍ଗବେରଙ୍ଗ କାତର ପତ୍ରମାନ ହୋଇ ଗଛଟି ବେଶ୍ ଚମକୁଛି । ଏହା ଦେଖି ଗଛ ଭାରି ଖୁସି ହୋଇ ଭାବିବାକୁ ଲାଗିଲା, “ହେ... ହେ... ଏ ଭଳି ପତ୍ର ଆଉ କୋଉ ଗଛରେ ଥିବ ?”

କିଛି ସମୟ ପରେ ସୂର୍ଯ୍ୟକୁ ମେଘ ଢାଙ୍କି ଦେଲା । ମେଘ ଆଡୁଆଳରେ ସୂର୍ଯ୍ୟ ଲୁଚିଗଲେ । କେଜାଣି କେଉଁଠାରୁ ମାଡ଼ି ଆସିଲା ପ୍ରବଳ ଝଡ଼ ତୋଫାନ । ସାରା ଜଙ୍ଗଲଟାର ଗଛପତ୍ର ହଲିବାକୁ ଲାଗିଲେ । ପବନରେ କୁନି ଗଛର କାତ ପତ୍ରମାନେ ସବୁ ଝଡ଼ି ଚୁଣ୍ଟିବିଚୁଣ୍ଟି ହୋଇଗଲେ । ଏଥର ଗଛଟି କହିବାକୁ ଲାଗିଲା, 'ମୋର ଆଉ ସୁନା କିମ୍ବା କାତର ପତ୍ର ଦରକାର ନାହିଁ । ଅନ୍ୟ ଗଛମାନଙ୍କ ଭଳି ସବୁଜ କଅଁଳିଆ ପତ୍ର ଦରକାର ।

ତା' ପର ଦିନ ସକାଳୁ ଗଛଟି ଦେଖିଲା ଯେ, ତା' ଦେହ ସାରା ସବୁଜ କଅଁଳ ପତ୍ର ଭରି ହୋଇଯାଇଛି । ଏବେ ଗଛଟି ମନକୁ ମନ କହିଲା- 'ମୁଁ ଏଇ ଅବସ୍ଥାରେ ବହୁତ ଖୁସୀ ।'

ଏଣେ ଗୋଟିଏ ବୁଢ଼ାଛେଳି କେଉଁଠି ଥିଲା କେଜାଣି ଗଛରେ ଥିବା କଅଁଳିଆ ପତ୍ର ଦେଖି ଧାଇଁ ଆସିଲା ଏବଂ ଗୋଟି ଗୋଟି କରି ପତ୍ର ସବୁକୁ ଖାଇବାକୁ ଲାଗିଲା । କୁନି ଗଛ ସବୁ ଦେଖୁଥିଲା ହେଲେ କିଛି କରିପାରୁ ନ ଥିଲା । ଛେଳିଟି ସବୁ ପତ୍ର ଖାଇଦେଇ ଚାଲିଗଲା ।

କୁନି ଗଛଟି ପୁଣି ଲକ୍ଷ୍ମୀ ହୋଇଗଲା । ତା'ପରେ ଦୁଃଖରେ କହିଲା- 'ଧେଡ଼ ତେରିକା ! ନାହିଁ ଏ ସବୁ ଦରକାର ନାହିଁ । ନା' ମତେ ସୁନାର ପତ୍ର, କାତର ପତ୍ର, ନା' କଅଁଳ ପତ୍ର ଦରକାର । ମୋର ସେଇ ପୁରୁଣା ଜଣ୍ଡା ଦରକାର । ମୁଁ ସେଇଥିରେ ହିଁ ଖୁସୀ ।

- ରମେଶ ଗୁମାନ୍‌ସିଂହ